

HE 155/2010 vp

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain, sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain sekä väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annettua lakia, sähköisestä lääkemääräyksestä annettua lakia sekä väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annettua lakia. Esityksellä muutettaisiin säännöksiä, jotka koskevat terveydenhuollon varmennepalvelujen hoitamista. Tarkoituksena on, että Sosiaali- ja terveystietojen lupa- ja valvontaviraston tehtävät terveydenhuollon varmentajana ja terveydenhuollon varmennepalvelujen

tuottajana siirrettäisiin Väestörekisterikeskuksen lakisääteiksi tehtäviksi. Väestörekisterikeskus tuottaisi terveydenhuollon varmennepalvelut tilaajalle valtion maksuperustelain mukaisesti julkisoikeudellisina suoritteina. Lisäksi ehdotetaan eräitä teknisiä muutoksia, jotka johtuvat vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain voimaantulosta.

Lait ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivästä joulukuuta 2010.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 JOHDANTO.....	3
2 NYKYTILA.....	3
3 EHDOTETUT MUUTOKSET.....	4
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	5
5 ASIAN VALMISTELU.....	5
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	7
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	7
1.1 Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä.....	7
1.2 Laki sähköisestä lääkemääräyksestä.....	9
1.3 Laki väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista.....	10
2 VOIMAANTULO.....	11
3 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS.....	11
LAKIEHDOTUKSET.....	12
Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain muuttamisesta.....	12
Laki sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain muuttamisesta.....	15
Laki väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain muuttamisesta.....	17
LIITE.....	20
RINNAKKAISTEKSTIT.....	20
Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain muuttamisesta.....	20
Laki sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain muuttamisesta.....	25
Laki väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain muuttamisesta.....	27

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) toimii julkisen ja yksityisen terveydenhuollon sekä apteekkien terveydenhuollon ammattihenkilöiden ja muun henkilöstön, terveydenhuollon palvelujen antajien ja apteekkien sekä näiden palvelujen antamiseen osallistuvien organisaatioiden, niiden henkilöstön ja tietoteknisten laitteiden vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain (617/2009) tarkoittamana varmentajana. Sosiaali- ja terveystalministeriön hallinnonalan aloitteesta sosiaali- ja terveystalministeriö ja valtiovarainministeriö ehdottavat, että Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontaviraston tehtävät terveydenhuollon varmentajana ja terveydenhuollon varmennepalvelujen tuottajana siirrettäisiin Väestörekisterikeskuksen tehtäviksi. Tehtävien siirto toteutettaisiin siten, että Väestörekisterikeskuksesta tulisi terveydenhuollon lakisääteinen varmentaja, joka vastaisi myös terveydenhuollon ja apteekkien henkilöstön rekisteröinnistä.

Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontaviraston toimialaan jäisivät edelleen terveydenhuollon kansallisissa tietojärjestelmissä käytettävistä rooli- ja attribuuttitietopalveluista ja niin kutsutuista Valvira-koodistoista vastaaminen. Lupa- ja valvontavirasto vastaisi myös varmennepalvelujen toteutuksessa tarvittavien terveydenhuollon toimintaan ja ammatinharjoittamiseen liittyvien asiantuntijapalvelujen antamisesta Väestörekisterikeskukselle. Lisäksi terveydenhuollon ja sen järjestelmien toimintojen ohjaaminen ja valvominen sekä muu selkeästi niin sanottu substanssiosaamisen piiriin kuuluva toiminta jäisivät yhä lupa- ja valvontavirastolle.

2 Nykytila

Terveydenhuollon käyttöön ollaan parhailaan rakentamassa valtakunnallista sähköistä potilasarkistoa ja lääkkeenmäärämisjärjestelmää, ja vastaava kansallinen ratkaisu on tulossa myös sosiaalihuoltoon. Nämä järjestelmät ovat olennainen osa sosiaali- ja ter-

veydenhuollon toimintaa ja antavat mahdollisuuden kehittää sekä toimintaa että rakentaita. Näihin järjestelmiin tallennettavien tietojen tietosuojan ja tietoturvan toteuttaminen edellyttää, että järjestelmään liittyvät organisaatiot ja potilastietoja käsittelevät henkilöt voidaan tunnistaa luotettavasti sekä että henkilöiden toimivaltuudet ja ammattioikeuksien voimassaolo voidaan tarkistaa ajantasaisesti. Lisäksi potilastiedot on voitava allekirjoittaa sähköisesti. Sähköisten tunnistamis- ja allekirjoituspalvelujen tarjoamisesta vastaa varmentaja, jonka toimintaa ohjaa sekä yhteisöettä kansallinen lainsäädäntö.

Valtionhallinnon merkittävimmät varmennepalvelujen tuottajat ovat Väestörekisterikeskus, joka on tuottanut varmennepalveluja vuodesta 1999 kansalaisten, hallinnon ja yritysten käyttöön sekä Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontavirasto, jonka tehtävänä on järjestää varmennepalvelut terveydenhuollon kansallisia tietojärjestelmäpalveluita (*eResepti* ja *eArkisto*) varten. Ennen vuoden 2009 alussa toimintansa aloittanutta Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontavirastoa terveydenhuollon varmennepalveluja hoiti Terveydenhuollon oikeusturvakeskus.

Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontaviraston kehittämää ja rakentamaa sähköisen tunnistamisen ja allekirjoittamisen mahdollistavaa terveydenhuollon varmennejärjestelmää on voitu käyttää hyväksi vuodesta 2008 alkaen edellä tarkoitettuja terveydenhuollon valtakunnallisia tietojärjestelmäpalveluita rakennettaessa. Terveydenhuollon kansallisista tietojärjestelmäratkaisuksista sähköisen lääkemääräyksen pilottikäyttö alkoi toukokuussa 2010, joten Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontaviraston varmennepalvelujen otto varsinaiseen tuotantokäyttöön on vielä alkuvaiheessa.

Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontavirasto toimii julkisen ja yksityisen terveydenhuollon sekä apteekkien terveydenhuollon ammattihenkilöiden ja muun henkilöstön, terveydenhuollon palvelujen antajien ja apteekkien sekä näiden palvelujen antamiseen osallistuvien organisaatioiden, niiden henkilöstön ja tietoteknisten laitteiden vahvasta

sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä al-lekirjoituksista annetun lain (617/2009) tarkoittamana varmentajana. Terveystieteiden ja apteekkeissa tarvittavien henkilövarmentien haltijoiden kokonaismäärän arvioidaan olevan noin 300 000. Näistä varmenteenhaltijoista noin puolet on terveydenhuollon ammattihenkilöitä, joiden varmenteet ovat yleiskäyttöisiä siten, että niitä ei ole sidottu nimettyyn organisaatioon. Terveystieteiden muun henkilöstön varmenteet ovat sen sijaan organisaatiokohtaisia. Henkilövarmentien lisäksi tarvitaan useita tuhansia organisaatioiden järjestelmällekirjoitusvarmenteita ja tietoteknisten laitteiden palvelinvarmenteita. Tällä hetkellä myönnettyjä henkilövarmenteita on noin 6 000, joista osa on testivarmenteita. Varsinaisten varmennepalvelujen järjestämisen lisäksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto välittää kansallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttäjäorganisaatioille ajantasaisesti tiedot terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammattioikeuksista ja niiden mahdollisista rajoituksista (rooli- ja attribuuttitietopalvelu).

Terveystieteiden osalta varmennepalveluista säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetussa laissa (159/2007), jäljempänä *asiakastietolaki*, ja sähköisestä lääkemääräyksestä annetussa laissa (61/2007). Väestötietojärjestelmän osalta varmennepalveluista säädetään väestötietojärjestelmästä ja Väestötietojärjestelmän varmennepalveluista annetussa laissa (661/2009).

3 Ehdotetut muutokset

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi asiakastietolakia, sähköisestä lääkemääräyksestä annettua lakia sekä väestötietojärjestelmästä ja Väestötietojärjestelmän varmennepalveluista annettua lakia. Ehdotuksella muutettaisiin säännöksiä, jotka koskevat terveydenhuollon varmennepalvelujen hoitamista. Tarkoituksena on, että Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tehtävät terveydenhuollon varmentajana ja terveydenhuollon varmennepalvelujen hoitajana siirrettäisiin Väestötietojärjestelmän lakisäätöiksi tehtäviksi. Väestötietojärjestelmä tuottaisi terveydenhuollon varmennepalvelut tilaajalle

valtion maksuperustelain (150/1992) mukaisesti julkisoikeudellisina (omakustannushinta) suoritteina. Väestötietojärjestelmän terveydenhuollolle tuottamat varmennepalvelut käsittäisivät varmennetietojärjestelmän ja sen varakeskuspalvelun sekä hajautetun varmennepalvelun tilaus- ja hallinnointijärjestelmän käyttämisen, varmennehakemiston ja sulkupalvelun ylläpitämisen sekä kortinlukijaohjelmiston, varmentien, toimikorttien ja muiden mahdollisten teknisten alustojen tarjoamisen ja toimittamisen.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ylläpitämien terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisterin tietoihin perustuvien rooli- ja attribuuttitietopalvelun ja terveydenhuollon kansallisissa tietojärjestelmäpalveluissa käytettävien Valvira-koodistojen ylläpitoa ei sen sijaan ole mahdollista siirtää lupa- ja valvontavirastosta muualla ylläpidettäviksi, vaan virasto vastaisi edelleen näistä tehtävistä. Lisäksi terveydenhuollon toimintaan sekä elinkeinon- ja ammatinharjoittamiseen liittyvän asiantuntemuksen antaminen Väestötietojärjestelmälle sen tuottaessa terveydenhuollolle varmennepalveluja säädetäisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tehtäväksi.

Esityksen mukaan Väestötietojärjestelmällä olisi oikeus saada terveydenhuollon varmennepalvelujen tuottamiseksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta sen ylläpitämästä terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä varmentien myöntämiseen ja peruuttamiseen, varmentien tekniseen alustaan ja varmentien toimittamiseen tarvittavat tiedot.

Väestötietojärjestelmälle ehdotetut uudet tehtävät edellyttävät eräitä sisällöllisiä muutoksia myös väestötietojärjestelmästä ja Väestötietojärjestelmän varmennepalveluista annettuun lakiin. Lisäksi lakiin ehdotetaan eräitä pelkästään teknisiä muutoksia 1 päivänä syyskuuta 2009 voimaantulleeseen vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä al-lekirjoituksista annetun lain perusteella.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sähköistä tietohallintaa koskevien periaatekysymysten käsittelyä, valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen toteutusta sekä palvelujen käyttäjien tietojärjestelmien yhtenäistämistä ja kehittämistä varten on sosiaali- ja terveysministeriön

teriön yhteydessä sosiaali- ja terveydenhuollon sähköisen tietohallinnon neuvottelukunta. Neuvottelukunnan tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Väestörekisterikeskukselle ehdotetun uuden tehtävän johdosta olisi taroituksenmukaista, että tietohallinnon neuvottelukuntaa seuraavan kerran asetettaessa sen jäseneksi nimettäisiin riittävä valtiovarinhallinnon edustus.

4 Esityksen vaikutukset

Varmennepalvelujen yhdistäminen aiheuttaisi arvioiden mukaan investointikustannusten osalta noin 1 300 000 euron säästön vuoteen 2013 mennessä ja noin 650 000 euron vuotuisen säästön ylläpitokustannusten osalta vuodesta 2013 alkaen. Täyden tuotannon toteuttamistilanteeseen verrattuna viimeksi mainittu säästö sisältäisi alustavien arvioiden mukaan terveydenhuollon varmennepalvelujen osalta vähintään neljän henkilötyövuoden vähennyksen. Hinnaltaan volyyymiherkkien tuoteryhmien sekä rekisteröintipisteiden hankintojen osalta säästöt arvioidaan merkittäviksi jo yhdistämisen alusta lukien.

Asiakastietolaissa on määritelty, että terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttö rahoitetaan käyttömaksuilla. Näiden maksujen perusteet ja keräämistapa määritellään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Varmenteisiin liittyvät kustannukset ovat osa edellä tarkoitettujen palvelujen kustannuksia ja ne on tarkoitettu myös kattaa maksuilla. Tästä syystä ei ole perusteltua luoda erillistä laskutusjärjestelmää varmennetoiminnan rahoittamiseksi vaan sisällyttää maksut perittäväksi osana keskitettyä laskutusjärjestelmää. Ennen käyttömaksujen perinnän alkamista toiminta rahoitetaan valtion budjetista. Tänä aikana ehdotettu toimintatapa on se, että Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto maksaa kustannukset Väestörekisterikeskukselle.

Väestörekisterikeskus tarvitsee terveydenhuollon varmennepalvelujen tuottamista varten yhteensä kuuden henkilötyövuoden lisäyksen. Lakien voimaantullessa 1 päivänä joulukuuta 2010 Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta siirtyisi Väestörekisterikeskuksen kolme henkilöä virkoineen.

Vuoden 2010 osalta tarvittavat taloudellisten resurssien siirrot Väestörekisterikeskuksen ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston välillä hoidettaisiin määrärahan siirrolla lupa- ja valvontavirastosta Väestörekisterikeskuksen hoidettavaksi.

Vuoden 2011 talousarviossa Väestörekisterikeskukselle siirrettäisiin kolme henkilötyövuotta vastaava rahoitus, 260 000 euroa. Lisäksi jatkossa seurattaisiin Väestörekisterikeskukselle siirrettävästä varmennetoiminnasta aiheutuvaa voimavaratarvetta ja tarvittaessa sen perusteella sovittaisiin Väestörekisterikeskukselle osoitettavista lisävoimavaroista.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston enintään vuoden 2012 kesäkuun loppuun saakka ylläpitämän nykyisen varmennejärjestelmän kustannukset muodostuisivat pääosin järjestelmän ylläpitokustannuksista, koska järjestelmää ei enää kehitettäisi. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja järjestelmää omien organisaatiovarmenteidensa tuottamiseen käyttävät sairaanhoitopiirit maksavat järjestelmän ylläpitokustannukset tuottamiensa varmenteiden mukaisessa suhteessa. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston vastuulle nykyisen varmennejärjestelmän omistajana jäävien kustannusten on arvioitu olevan 860 000 euroa. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle jäisi lisäksi kahta henkilötyövuotta vastaavat henkilöresurssit sekä tarvittava toimintamääräraha sille jäävien rooli- ja attribuuttipalvelun ja Valvira-koodistojen ylläpitämiseen sekä terveydenhuoltoon liittyvän asiantuntemuksen antamiseen Väestörekisterikeskukselle sen tuottaessa terveydenhuollolle varmennepalveluja. Lisäksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle jäisi 2 780 000 euroa Väestörekisterikeskukselle suoritettavien maksujen kattamiseen.

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia kuntatalouteen eikä terveydenhuollon henkilöstön tai asiakkaan ja potilaan asemaan. Ehdotetut muutokset koskevat valtionhallinnon sisäisiä hallinnollisia järjestelyjä.

5 Asian valmistelu

Valtiovarainministeriön asettamassa vuosina 2008—2010 toteutetussa valtion varmen-

nepalvelujen uudelleenorganisointia koskevan hankkeen yhteydessä todettiin, että nyt käytössä olevan teknologian avulla ja jo tehtyyn kehittämistyöhön tukeutuen terveydenhuollon varmennepalvelut olisi mahdollista toteuttaa terveydenhuollon tarpeita vastaavasti, mutta nykyistä kustannustehokkaammin yhdistämällä ne valtion muuhun varmennetoimintaan. Terveydenhuollon varsinaiselle varmennetoiminnalle asettamat alakohtaiset vaatimukset eivät eroa niin merkittävästi muiden toimialojen vastaavista vaatimuksista, että varmentajan tulisi olla erikoistunut terveydenhuoltoon. Valtion varmennetoimintojen yhdistämisellä arvioidaan voitavan vahvistaa myös valtion varmentajan tilaaja- ja työnantaja-asemaa. Varmennetoimialalla valtio kilpailee yksityisen sektorin kanssa alan harvalukuisista korkeatasoisista asiantuntijoista.

Valtiontalouden tarkastusvirasto (VTV) on katsonut tarkastuskertomuksessaan Tunnistuspalveluiden kehittäminen ja käyttö julkisessa hallinnossa (Valtiontalouden tarkastusviraston toiminnantarkastuskertomukset 161/2008) sekä silloisen Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen että Väestörekisterikeskuksen varmennepalvelutoimintaan liittyneen useita erisältöisiä ongelmia. Valtiontalouden tarkastusvirasto on tuonut esiin myös sitä, että terveydenhuollon varmennepalveluja ei ole toimeenpantu riittävässä yhteistyössä Väestörekisterikeskuksen kanssa.

Edellä mainituilla perusteilla sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala on tehnyt aloitteen Väestörekisterikeskuksen ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston varmennepalvelujen yhdistämisestä vuoden 2010 aikana. Yhdistäminen on tarpeen toteut-

taa ennen kuin terveydenhuollon varmennetuotanto varsinaisesti ja täysimääräisesti alkaa, koska muussa tapauksessa yhdistämisellä tavoiteltavien taloudellisten ja toiminnallisten hyötyjen toteutuminen hidastuisi tai esytyisi olennaisesti. Varmennepalvelujen yhdistämisen arvioidaan osaltaan toteuttavan myös niitä tavoitteita, joita Valtiontalouden tarkastusvirasto on asettanut valtion varmennepalvelujen tuottamiselle.

Ehdotus on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriön johdolla ja sen valmisteluun ovat osallistuneet valtiovarainministeriö, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto sekä Väestörekisterikeskus. Sähköisten tunnistamis- ja allekirjoittamispalveluiden tuottamiseen liittyvät keskeiset valtion viranomaiset ovat olleet mukana asian valmistelussa jo valtiovarainministeriön varmennetuotannon uudelleenorganisointityöryhmässä, joka antoi loppuraporttinsa 26 päivänä helmikuuta 2010 (VM140:00/2008). Loppuraportti sisälsi myös ehdotuksen, jonka mukaan tavoitteena tulisi olla, että valtion varmennetuotanto keskitettäisiin Valtiokonttorin Valtion IT-palvelukeskukseen, jota ollaan kehittämässä julkisen hallinnon IT-palveluja ja sähköisen asiainnoin tukipalveluja tuottavaksi palvelukeskukseksi. Tähän tavoitteeseen voidaan työryhmän mukaan edetä siten, että terveydenhuollon varmennepalvelut ensi vaiheessa siirretään Väestörekisterikeskuksen tuotettaviksi. Työryhmän esityksen mukaan näin kootun tuotannon keskittäminen IT-palvelukeskukseen voisi tapahtua toteutustavasta riippuen aikavälillä 2012—2015 ja edellyttäen, että se olisi taloudellisesti järkevää.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiastietojen sähköisestä käsitte-lystä

2 §. Soveltamisala. Lain soveltamisalaa koskevassa 2 §:n 3 momentissa olevaan säädösluetteloon ehdotetaan lisättäväksi väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annettu laki (661/2009).

8 §. Tunnistaminen. Lain 8 § koskee tunnistamista. Pykälän mukaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin tunnistamisen ja todentamisen teknisistä keinoista. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että sosiaali- ja terveysministeriö tulisi kuulla Väestörekisterikeskusta ennen asetuksen antamista siltä osin kuin on kyse Väestörekisterikeskuksen hoitamasta varmennepalvelusta.

14 §. Valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut. Lain 14 §:ssä säädetään eri viranomaisien tehtävistä terveydenhuollon valtakunnallisia tietojärjestelmäpalveluja hoidettaessa. Valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen hoitamisella tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä, jotka tarvitaan näiden palvelujen toteuttamiseksi siten, että kyseisten palvelujen avulla voidaan toteuttaa laissa tarkoitettulla tavalla potilastiedon sähköinen säilyttäminen, käyttö ja luovutus valtakunnallisesti. Valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut ovat siten osa terveyspalvelujen kokonaisuutta.

Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että terveydenhuollon varmennepalvelua hoitava viranomainen olisi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston sijasta Väestörekisterikeskus. Väestörekisterikeskus toimisi terveydenhuollon ammattihenkilöiden sekä terveydenhuollon ja apteekkien muun henkilöstön, terveydenhuollon palvelujen antajien ja apteekkien sekä näiden palvelujen antamiseen osallistuvien organisaatioiden, niiden henkilöstön ja tietoteknisten laitteiden vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain

tarkoittamana varmentajana. Terveydenhuollon ammattivarmenteen myöntäminen ja peruuttaminen kytkettäisiin terveydenhuollon ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeuden voimassaoloon. Terveydenhuollon ammattihenkilö olisi velvollinen palauttamaan peruutetun varmenteen sisältävän varmennekortin.

Väestörekisterikeskuksella olisi oikeus saada näiden tehtäviensä hoitamiseksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta sen ylläpitämästä terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä (*Terhikki-rekisteri*) varmennepalvelujen tuottamisessa tarvittavat tiedot. Väestörekisterikeskuksen tiedonsaantioikeus koskisi terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisterissä olevia varmenteen myöntämiseen ja peruuttamiseen, varmenteeseen, tekniseen alustaan sekä varmennekortin toimittamiseen tarvittavia tietoja. Tällaisia tietoja ovat muun muassa terveydenhuollon ammattihenkilöiden henkilö- ja osoitetiedot, tiedot ammattioikeuden tai nimikesuojauksen saamisesta ja menettämisestä voimaantuloajankohtineen, rekisteröintinumero ja lääkkeenmääräämisen edellyttämä yksilöintitunnus. Väestörekisterikeskuksen tiedonsaantioikeus olisi rajoitettu eikä koskisi tietoja ammattioikeuden menettämisen perusteista eikä tietoja ammattioikeuden rajoittamisesta tai sen perusteista.

Väestörekisterikeskuksella olevan tiedonsaantioikeuden lisäksi säännöksessä ehdotetaan säädettäväksi myös Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston oikeudesta saada tietoja Väestörekisterikeskukselta. Lupa- ja valvontaviraston toimialaan kuuluvan terveydenhuollon ja sen järjestelmien toimintojen ohjaamista ja valvomista varten sillä tulisi olla oikeus saada Väestörekisterikeskukselta tiedot terveydenhuollon kansallisissa tietojärjestelmäpalveluissa tai niiden hoitamisessa käytettäväksi myönnettyistä varmenteista.

Pykälään lisättäväksi ehdotettavassa uudessa 4 momentissa säädettäisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tehtävistä. Väestörekisterikeskuksen toimissa

terveydenhuollon varmentajana ei kaikkia Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ylläpitämään varmennepalveluun liittyviä tehtäviä olisi tarkoituksenmukaista tai mahdollista siirtää Väestörekisterikeskuksen hoidettavaksi. Tällaisia selkeästi lupa- ja valvontaviraston toimialaan kuuluva tehtäviä ja järjestelmiä olisivat terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin perustuva ja sen tietojen avulla toteutettu rooli- ja attribuuttitietopalvelu sekä terveydenhuollon kansallisissa tietojärjestelmissä käytetyt niin sanotut Valvira-koodistot. Kyseisiä koodistoja käytetään terveydenhuollon ammattioikeuksiin sekä niiden voimassaoloon ja rajoitukseen liittyvien tietojen esittämiseksi rakenteisessa muodossa.

Vaikka vastuu terveydenhuollon varmennepalvelun tuottamisesta olisi yksinomaan Väestörekisterikeskuksella, se tarvitsee tässä tehtävässään myös sellaista terveydenhuollon toimintaan sekä elinkeinon- ja ammatinharjoittamiseen liittyvää asiantuntemusta, jota on nimenomaisesti Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla. Tämän asiantuntemuksen antaminen Väestörekisterikeskukselle sen tuottaessa terveydenhuollolle varmennepalveluja osoitettaisiin lupa- ja valvontaviraston tehtäväksi. Ehdotetulla sääntelyllä ei olisi kuitenkaan tarkoitus kaventaa Väestörekisterikeskukselle väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalvelusta annetussa laissa tarkoitettuja tehtäviä ja vastuita.

16 §. *Vastuut tietojärjestelmäpalvelujen hoidossa.* Pykälän 5 momentti, joka koskee varmentajan vastuita, ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana sen vuoksi, että 4 luvun 14 §:n 3 momentissa tarkoitettu varmennepalvelu on ehdotettu siirrettäväksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta Väestörekisterikeskuksen lakisääteiseksi tehtäväksi. Väestörekisterikeskuksen vastuut sen toimiessa varmennepalvelujen tuottajana määräytyvät tyhjentävästi väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain sekä vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä alikirjoituksista annetun lain säännösten mukaan.

20 §. *Ohjaus, valvonta ja seuranta.* Lain 20 §:ssä säädetään muun muassa terveyden-

huollon varmennetoiminnan ohjauksesta, valvonnasta ja seurannasta. Koska sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvontaviraston lakisääteinen tehtävä terveydenhuollon varmentajana ja varmennepalvelujen tuottajana esitetään siirrettäväksi Väestörekisterikeskukselle, ehdotetaan 1 momenttia muutettavaksi siten, että terveydenhuollon varmennepalvelujen yleinen ohjaus ja valvonta tapahtuisivat sosiaali- ja terveysministeriön ja valtiovarainministeriön yhteistyönä. Väestörekisterikeskus kuuluu voimassa olevan lainsäädännön mukaan valtiovarainministeriön hallinnonalalle.

Perustuslain perusoikeuksien ja tietoturvalisuuden välillä on kiinteä yhteys. Tietoturva on välttämätön edellytys useiden perusoikeuksien toteutumiselle sähköisessä tietojen käsittelyssä ja sähköisessä asioinnissa. Tietoturvallisuussidonnaisimpia ovat muun muassa oikeus yksityiselämän ja henkilötietojen suojaan sekä oikeus luottamuksellisen viestin salaisuuteen. Julkisen vallan velvollisuus on edistää perusoikeuksien toteutumista ja tämä toteutuu erityisesti lainsäätäjän toiminnan kautta.

Väestörekisterikeskukselle ehdotettuun varmennepalvelujen tuottamiseen ei liity potilastietojen tai niiden lokitietojen käsittelyä. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi kuitenkin niin, että myös Väestörekisterikeskus velvoitettaisiin omalta osaltaan seuraamaan ja valvomaan, että sen antamaan palveluun liittyvä tietosuoja ja tietoturva toteutuisivat. Lisäksi pykälän 4 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi Väestörekisterikeskus sille ehdotetun toimivallan muutoksen vuoksi.

22 §. *Maksut.* Pykälän 1 momentissa oleva maininta Sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvontavirastosta ehdotetaan muutettavaksi Väestörekisterikeskukseksi ehdotetun toimivallan muutoksen johdosta. Väestörekisterikeskuksen suoritteista perittävistä maksuista säädettäisiin tarkemmin valtiovarainministeriön antamalla asetuksella ottaen huomioon, mitä valtion maksuperustelaisissa ja sen nojalla maksuista säädetään. Pykälän 2 momentissa ehdotetaan Sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvontavirasto muutettavaksi Väestörekisterikeskukseksi sille ehdotetun toimivallan muutoksen vuoksi.

25 §. Siirtymäsäännökset. Lain 22 §:ssä tarkoitettujen maksujen perintä aloitetaan voimassa olevan säännöksen mukaan kolmen vuoden ja yhdeksän kuukauden kuluttua lain alkuperäisestä voimaantulosta. Tämä siirtymäaika olisi tarkoitus säilyttää pääsääntönä ennallaan. Säännöstä ehdotetaan kuitenkin muutettavaksi siten, että Väestörekisterikeskus voisi kuitenkin periä 14 §:n mukaisesti tuottamistaan varmenesuoritteista maksuja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta siihen saakka kunnes vastaavia maksuja ryhdyttäisiin perimään terveydenhuollon palvelujen antajilta. Vastaavia maksuja Väestörekisterikeskus perii jo tälläkin hetkellä muilta hallinnonaloilta.

Terveydenhuollon kansallisten tietojärjestelmäpalveluiden häiriöttömän kehittämisen ja käyttöönoton varmistaminen edellyttäisi, että nopealla aikataululla toteutettava varmentajuuden siirto Sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvontavirastolta Väestörekisterikeskukselle turvattaisiin pitämällä lupa- ja valvontaviraston nykyinen varmennejärjestelmä toiminnassa uusien palveluiden rakentamisen ajan. Sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvontavirastolla on joka tapauksessa sopimus pohjainen velvoite ylläpitää varmennejärjestelmäänsä sairaanhoitopiirien organisaatiovarmennepalvelua varten 30 päivään kesäkuuta 2012 saakka. Viimeksi mainittu seikka ei aiheuta kuitenkaan estettä varmennepalveluiden yhdistämiselle suunnitellussa aikataulussa, koska sairaanhoitopiirien omat organisaatiokohtaiset kortit korvautuvat KanTa-palvelujen käyttöönoton etenevän myötä joka tapauksessa terveydenhuollon varmennekorteilla.

Edellä esitetyn vuoksi 25 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti, jonka mukaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston varmennejärjestelmä toimisi Väestörekisterikeskuksen tuottamien varmennepalvelujen varajärjestelmänä enintään 30 päivään kesäkuuta 2012 saakka. Varajärjestelmä voitaisiin ottaa käyttöön, jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja Väestörekisterikeskus yksimielisesti toteaisivat, että Väestörekisterikeskuksen tuottama varmennepalvelu ei ole otettavissa terveydenhuollossa käyttöön. Ehdotetun säännöksen mukaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvon-

tavirasto vastaisi tästä varajärjestelmästä varmentajana siten kuin vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa säädetään.

1.2 Laki sähköisestä lääkemääräyksestä

7 §. Lääkemääräyksen allekirjoittaminen. Pykälän 2 momentissa säädetään varmennepalveluista vastaavasta viranomaisesta. Ehdotuksen mukaan terveydenhuollon varmennepalvelua hoitava viranomainen olisi jatkossa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston sijaan Väestörekisterikeskus. Sen mukaisesti Väestörekisterikeskus toimisi terveydenhuollossa vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain tarkoittamana varmentajana.

Voimassa olevan säännöksen mukaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset siitä, miten lääkemääräyksen laatijan oikeus lääkkeen määräämiseen varmennetaan ja varmennepalvelut toteutetaan. Säännöstä ehdotetaan muutettavaksi tältä osin siten, että ennen asetuksen antamista sosiaali- ja terveysministeriön tulisi kuulla Väestörekisterikeskusta siltä osin kuin asiassa on kysymys edellä tarkoitettusta Väestörekisterikeskukselle kuuluvasta tehtävästä.

24 §. Ohjaus, seuranta ja valvonta. Lain 24 §:ssä säädetään muun muassa varmenne-toiminnan ohjauksesta, seurannasta ja valvonnasta. Sähköisen lääkemääräyksen ja laissa tarkoitettujen valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen järjestämisen ja toteuttamisen yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluisivat edelleen sosiaali- ja terveysministeriölle. Siltä osin kuin kyse olisi Väestörekisterikeskuksen hoitamasta varmennepalvelusta, yleinen ohjaus ja valvonta ehdotetaan kuitenkin tehtäväksi sosiaali- ja terveysministeriön ja valtiovarainministeriön yhteistyönä. Väestörekisterikeskus kuuluu voimassa olevan lainsäädännön mukaan valtiovarainministeriön hallinnonalalle.

25 §. Maksut. Lain 25 §:ssä säädetään maksuista. Pykälässä tarkoitettut maksut määrättäisiin jatkossakin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella sellaisiksi, että ne vastaavat palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten määrää. Asiakastietolain

14 §:ssä tarkoitetuista Väestörekisterikeskuksen suoritteista perittävistä maksuista säädetäisiin kuitenkin ehdotuksen mukaan tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella ottaen huomioon, mitä valtion maksuperusteissa ja sen nojalla maksuista säädetään.

28 §. *Siirtymäsäännös.* Lain 28 § sisältää siirtymäsäännökset. Lain 25 §:n tarkoitettuja maksuja aletaan voimassa olevan säännöksen mukaan periä neljän vuoden kuluttua lain alkuperäisestä voimaantulosta. Tämä siirtymäaika olisi tarkoitus säilyttää pääsääntönä ennallaan. Pykälän 2 momenttiin lisättäväksi ehdotettavan säännöksen perusteella Väestörekisterikeskus voisi kuitenkin periä asiakastietolain 14 §:n mukaisesti tuottamistaan suoritteista maksuja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta varmennepalvelujen siirtoa koskevien säännösten voimaantulosta lukien siihen saakka kunnes maksuja ryhdyttäisiin perimään terveydenhuollon palvelujen antajilta.

1.3 Laki väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista

Lain 2 §:n 2 momentin 2 kohdassa, 6 §:n 2 momentissa, 43 §:n 2 momentin 2 kohdassa, 61 §:n 3 momentissa, 62 §:n 1 ja 2 momentissa, 66 §:n 3 momentissa, 67 §:n 1 momentissa ja 68 §:n 1 momentissa viitataan kumottuun sähköisistä allekirjoituksista annettuun lakiin (14/2003). Tämän johdosta ehdotetaan edellä mainitut säännökset muutettavaksi siten, että niissä viitattaisiin kumotun säädöksen sijaan voimassa olevaan vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annettuun lakiin.

62 §. *Varmennetuissa sähköisessä asiointinissa käytettävien varmenteiden tiedot.* Pykälän 1 momentin toisen lauseen mukaan kansalaisvarmenteessa ja muussa Väestörekisterikeskuksen luonnolliselle henkilölle myöntämässä varmenteessa on varmenteen haltijan yksilöivänä tunnistetietona sähköinen asiointitunnus. Säännöksen sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että Väestörekisterikeskuksen luonnolliselle henkilölle myöntämässä muussa varmenteessa kuin kansalaisvarmenteessa voisi olla varmenteen haltijan yk-

silöivänä tunnistetietona sähköisen asiointitunnuksen ohella myös muu sellainen henkilön yksilöivä tunniste, johon ei sisältyisi henkilöön liittyviä tietoja. Muutosehdotus on tarpeellinen sen vuoksi, että sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden sekä terveydenhuollon ja apteekkien muun henkilöstön varmenteissa asianomaisen henkilön yksilöivänä tunnistetietona tullaan käyttämään muuta tunnistetta kuin sähköistä asiointitunnusta. Tällaisena tunnisteenä voisi toimia esimerkiksi terveydenhuollon ammattihenkilöiden osalta terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisterin ammattihenkilöille antama rekisteröintinumero. Sama tarve korvata sähköinen asiointitunnus muulla varmenteen haltijan yksilöivällä tunnisteenä on myös esimerkiksi erällä turvallisuusviranomaisilla. Koska ehdotetun säännöksen mukaan tunnisteseen ei saisi sisältyä henkilöön liittyviä tietoja, estäisi se myös henkilötunnuksen käytön muuna tunnisteenä. Ehdotettu säännös olisi tältä osin myös vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain 6 §:ssä henkilötunnuksen käsittelylle asetettujen rajoitusten mukainen.

65 §. *Varmenteen ja siihen sisältyvien tietojen käsittely.* Pykälän mukaan varmenteet ja varmenteisiin sisältyvät tiedot talletetaan Väestörekisterikeskuksen pitämään julkiseen hakemistoon. Säännöksen sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että kansalaisvarmenteet ja muut Väestörekisterikeskuksen myöntämät yleisesti sähköisessä asiointinissa käytettävät luonnollisen henkilön varmenteet sekä niihin sisältyvät tiedot voitaisiin tallettaa Väestörekisterikeskuksen pitämään julkiseen hakemistoon. Lain 62 §:n 1 momentin mukaan varmenteeseen sisältyy muun muassa sähköinen asiointitunnus tai muu henkilön yksilöivä tunniste. Julkiseen hakemistoon ei talletettaisi varmenteita, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu käytettäväksi tietyssä toimintaympäristössä tiettyyn käyttötarkoitukseen. Tällaisia varmenteita olisivat esimerkiksi terveydenhuollon ammattihenkilöiden allekirjoitusvarmenteet ja turvallisuusviranomaisten virkavarmenteet. Näitä varmenteita voidaan ensisijaisen käyttötarkoituksensa ohella käyttää kuitenkin myös muussa sähköisessä asiointinissa. Ehdotettu muutos antaisi tietotur-

vallisuuteen tai muuhun vastaavaan painavaan perusteeseen liittyvistä seikoista johtuen mahdollisuuden olla tallettamatta varmennetta julkiseen hakemistoon.

69 §. *Väestörekisterikeskuksen tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus.* Lain 69 §:ssä säädetään Väestörekisterikeskuksen tiedonsaanti- ja tarkastusoikeudesta. Nämä oikeudet voidaan kohdistaa vain lain 67 §:ssä tarkoitettuihin viranomaisiin, yrityksiin ja yhteisöihin. Sääntelyn selkeyden ja täsmällisyyden vuoksi ehdotetaan säännökseen lisättäväksi tiedonsaanti- ja tarkastusoikeuden kohteiksi myös asiakastietolaissa ja sähköisestä lääkemääräyksestä annetussa laissa tarkoitettuihin viranomaisiin ja palvelun antajat. Pykälää ehdotetaan täydennettäväksi siten, että Väestörekisterikeskuksella olisi oikeus saada säännöksessä mainituilta tahoilta tarpeellisia tietoja Väestörekisterikeskuksen tuottaman varmenteen myöntämistä koskevan menettelyn luotettavuuden seurannan ja valvonnan

lisäksi myös varmenteen peruuttamista koskevaa seurantaa ja valvontaa varten.

2 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä joulukuuta 2010.

3 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Ehdotetut lait vastaisivat perustuslain edellyttämää säädöstasoa eikä niihin sisältyisi säännöksiä, jotka olisivat ongelmallisia perustuslaissa säädettyjen perusoikeuksien kannalta. Edellä mainittujen seikkojen johdosta katsotaan, että lakiehdotukset voidaan säätää tavallisessa lainsäätämisyksessä.

Edellä esitetyn mukaisesti annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain (159/2007) 16 §:n 5 momentti,
muutetaan 2 §:n 3 momentti, 8 §, 14 §:n 3 momentti, 20 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 22 § ja 25 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 3 momentti laissa 619/2009, 20 §:n 1, 3 ja 4 momentti laissa 1565/2009 ja 25 §:n 2 momentti laissa 733/2007, ja
lisätään 14 §:ään uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi ja 25 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 733/2007, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

2 §

Sovelletamisala

Jollei tästä tai muusta laista muuta johdu, asiakastietojen käsittelyyn sovelletaan, mitä potilaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (785/1992), jäljempänä *potilaslaki*, sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (812/2000), jäljempänä *asiakaslaki*, henkilötietolaissa (523/1999), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa (617/2009), väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetussa laissa (661/2009) sekä arkistolaisissa (831/1994) tai näiden nojalla säädetään.

8 §

Tunnistaminen

Asiakastietojen sähköisessä käsittelyssä asiakas, sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palvelujen antaja, muu asiakastietojen käsit-

telyn osapuoli ja näiden edustajat sekä tietotekniset laitteet tulee tunnistaa luotettavasti. Potilastietoja käsittelevien henkilöiden, palvelujen antajien, tietoteknisten laitteiden sekä valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen tunnistaminen edellyttää lisäksi todentamista. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin tunnistamisen ja todentamisen teknisistä keinoista. Ennen asetuksen antamista sosiaali- ja terveysministeriön tulee kuulla Väestörekisterikeskusta siltä osin kuin asiassa on kysymys 14 §:ssä tarkoitettua Väestörekisterikeskukselle kuuluvasta tehtävästä.

14 §

Valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut

Väestörekisterikeskus toimii terveydenhuollon ammattihenkilöiden ja terveydenhuollon muun henkilöstön, terveydenhuollon palvelujen antajien sekä näiden palvelujen antamiseen osallistuvien organisaatioiden, niiden henkilöstön ja tietoteknisten laitteiden vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa tarkoitettuna varmentajana. Väestörekisterikeskuksella on oikeus saada näiden tehtävi-

ensä hoitamiseksi Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolta sen ylläpitämästä terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä varmenteen myöntämiseen ja peruuttamiseen, varmenteeseen, varmenteen tekniseen alustaan ja varmenteen toimittamiseen tarvittavat tiedot. Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastolla on vastaavasti oikeus saada lakisääteisten tehtäviensä hoitamiseksi Väestörekisterikeskukselta tiedot sen edellä mainituin perustein myöntämistä varmenteista. Tiedot voidaan luovuttaa teknisen käyttöyhteyden välityksellä.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto ylläpitää rooli- ja attribuuttitietopalvelua ja koodistoja, joiden avulla terveydenhuollon palvelujen antajille, apteekkeille, Kansaneläkelaitokselle ja Väestörekisterikeskukselle annetaan valtakunnallisten tietojärjestelmäpalveluiden käyttöä ja varmentamista varten terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatinharjoittamisoikeuksia ja ammattinimikkeen käyttöoikeuksia sekä niiden voimassaoloa koskevat tiedot. Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston tehtävänä on lisäksi antaa Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluille terveydenhuollon toimintaan sekä elinkeinon- ja ammatinharjoittamiseen liittyvää asiantuntemusta.

---

20 §

Ohjaus, valvonta ja seuranta

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastiedon sähköisen käsittelyn, siihen liittyvän tietohallinnon ja 14 §:ssä tarkoitettujen valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen hoidon ja toteuttamisen yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle. Väestörekisterikeskuksen hoitaman varmennepalvelun yleinen ohjaus ja valvonta kuuluvat kuitenkin sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle ja valtiovarainministeriölle yhteisesti.

Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palvelujen antajan, Kansaneläkelaitoksen, Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston ja Väestörekisterikeskuksen on omalta osaltaan seurattava ja valvottava, että sen antamaan palveluun liittyvä tietosuojaja tietoturva to-

teutuvat. Jos joku on lainvastaisesti käsitellyt asiakastietoja, tulee asianomaisen palvelujen antajan sekä Kansaneläkelaitoksen omaloitteisesti ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin. Seurannan ja valvonnan toteuttamiseksi palvelujen antajalla on oikeus saada Kansaneläkelaitokselta omien potilasrekisteriensä lokitiedot.

Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksikön vastaavan johtajan tulee antaa kirjalliset ohjeet asiakastietojen käsittelystä ja noudatettavista menettelytavoista sekä huolehtia henkilökunnan riittävästä asiantuntemuksesta ja osaamisesta asiakastietojen käsittelystä. Lisäksi jokaisella palvelujen antajalla ja Kansaneläkelaitoksella on oltava seuranta- ja valvontatehtävää varten tietosuoja-vastaava.

22 §

Maksut

Kansaneläkelaitoksen ja Väestörekisterikeskuksen hoitamien 14 §:ssä tarkoitettujen valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttö on terveydenhuollon palvelujen antajille maksullista. Kansaneläkelaitoksen perimät maksut säädetään valtion maksuperustelain (150/1992) 10 §:n estämättä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella sellaisiksi, että ne vastaavat palvelujen hoidosta aiheutuvien kustannusten määrää. Väestörekisterikeskuksen suoritteista perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaisissa ja sen nojalla.

Kansaneläkelaitoksen ja Väestörekisterikeskuksen tulee toimittaa vuosittain sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle sekä sosiaali- ja terveydenhuollon sähköisen tietohallinnon neuvottelukunnalle selvitys kustannuksiin vaikuttavista tekijöistä sekä arvio seuraavan vuoden käyttömaksujen perustana olevista kokonaiskustannuksista.

25 §

Siirtymäsäännökset

Lain 22 §:ssä tarkoitettuja maksuja aletaan periä kolmen vuoden ja yhdeksän kuukauden

kuluttua tämän lain voimaantulosta. Väestörekisterikeskus voi kuitenkin periä 14 §:n mukaisesti tuottamistaan suoritteista palvelujen tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia vastaavia maksuja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta siihen saakka kunnes terveydenhuollon palvelujen antajat ryhtyvät suorittamaan Väestörekisterikeskukselle 22 §:n mukaisia maksuja.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston varmennejärjestelmä toimii Väestörekisterikeskuksen tämän lain 14 §:n ja sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain 7 §:n nojalla terveydenhuoltoa ja sähköistä lääke-

määräystä varten tuottamien varmennepalvelujen varajärjestelmänä enintään 30 päivään kesäkuuta 2012. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto vastaa tästä varajärjestelmästä varmentajana siten kuin vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain (61/2007) 7 §:n 2 momentti, 24 §:n 1 momentti, 25 § ja 28 §:n 2 momentti seuraavasti:

7 §

Lääkemääräyksen allekirjoittaminen

Väestörekisterikeskus vastaa varmennepalvelusta siten kuin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain (159/2007) 14 §:ssä säädetään. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset siitä, miten lääkemääräyksen laatijan oikeus lääkkeen määräämiseen varmennetaan ja varmennepalvelu toteutetaan. Ennen asetuksen antamista sosiaali- ja terveysministeriön tulee kuulla Väestörekisterikeskusta siltä osin kuin asiassa on kysymys edellä tarkoitetusta Väestörekisterikeskukselle kuuluvasta tehtävästä.

24 §

Ohjaus, seuranta ja valvonta

Sähköisen lääkemääräyksen ja tässä laissa tarkoitettujen valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen järjestämisen ja toteuttamisen yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain 14 §:ssä tarkoitetun Väestörekisterikeskuksen hoitaman varmennepalvelun yleinen ohjaus ja valvonta kuuluvat kuitenkin sosiaali- ja terveysministeriölle ja valtiovarainministeriölle yhteisesti.

25 §

Maksut

Sähköisen lääkemääräyksen laatiminen ja toimittaminen, tässä laissa tarkoitettu varmentaminen sekä reseptikeskuksen, reseptiarkiston ja lääketietokannan tietojen käytöstä peritään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten määrää vastaava maksu. Maksun suuruudesta määrätään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain 14 §:ssä tarkoitettuihin Väestörekisterikeskuksen suoritteista perittäviä maksuista säädetään valtion maksupöytäkirjoissa (150/1992) ja sen nojalla.

28 §

Siirtymäsäännös

Lain 25 §:n mukaisia maksuja aletaan periä neljän vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta. Väestörekisterikeskus voi kuitenkin periä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain 14 §:n mukaisesti tuottamistaan suoritteista palvelujen tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia vastaavia maksuja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta siihen saakka kunnes terveydenhuollon palvelujen antajat ryhtyvät suorittamaan väestörekisterikeskukselle 22 §:n mukaisia maksuja.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu- Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
ta 20 . _____ lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpi-
teisiin.

3.

Laki**väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) 2 §:n 2 momentin 2 kohta, 6 §:n 2 momentti, 43 §:n 2 momentin 2 kohta, 61 §:n 3 momentti, 62 ja 65 §, 66 §:n 3 momentti, 67 §:n 1 momentti, 68 §:n 1 momentti ja 69 §:n 1 momentti seuraavasti:

2 §

Lain soveltamisala

 Jollei tässä laissa toisin säädetä, sovelletaan:
 -----

2) varmennetussa sähköisessä asiointissa ja tässä laissa tarkoitetun varmennerekisterin tietojen käsittelyssä sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annettua lakia (13/2003) ja vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annettua lakia (617/2009).

6 §

Väestörekisterikeskuksen varmennettu sähköinen asiointi ja sen tarkoitus

-----
 Väestörekisterikeskus pitää myöntämistään henkilövarmenteista vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa tarkoitettua varmennerekisteriä. Väestörekisterikeskus on tämän varmennerekisterin rekisterinpitäjä.
 -----

43 §

Tunnuksen luovuttaminen

 Väestötietojärjestelmään talletettu sähköinen asiointitunnus voidaan luovuttaa vain, jos:
 -----

2) muu Suomeen sijoittunut varmentaja käyttää tunnusta vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa tarkoitettussa tai vastaavassa tunnistamistarkoitukseen käytettävässä varmenteessa varmenteen haltijan yksilöivänä tunnistetietona.
 -----

61 §

Varmennetun sähköisen asiointin palvelut

 Kansalaisvarmenteella tarkoitetaan Väestörekisterikeskuksen luonnolliselle henkilölle myöntämää varmennetta, joka sisältyy henkilökorttilaissa (829/1999) tarkoitettuun henkilökorttiin tai muuhun siihen verrattavaan viranomaisen asiakirjaan tai tekniseen alustaan, ja jota käytetään henkilön todentamista, sähköisen allekirjoituksen tekemistä sekä asia-

kirjojen ja viestien salausta varten. Kansalaisvarmenteella tarkoitetaan myös muuhun viranomaisen asiakirjaan tai tekniseen alustaan sisältyvää Väestörekisterikeskuksen myöntämää varmennetta, jota käytetään edellä mainittuun tarkoitukseen ja joka täyttää vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain 30 §:ssä asetetut vaatimukset.

62 §

Varmennetussa sähköisessä asioinnissa käytettävien varmenteiden tiedot

Kansalaisvarmenteeseen ja muuhun Väestörekisterikeskuksen luonnolliselle henkilölle myöntämään varmenteeseen sisältyvistä tiedoista säädetään vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa. Kansalaisvarmenteessa on varmenteen haltijan yksilöivänä tunnistetietona sähköinen asiointitunnus. Muussa Väestörekisterikeskuksen luonnolliselle henkilölle myöntämässä varmenteessa on varmenteen haltijan yksilöivänä tunnistetietona sähköinen asiointitunnus tai muu sellainen henkilön yksilöivä tunniste, joka ei sisällä henkilöön liittyviä tietoja. Kansalaisvarmenteeseen ja muuhun Väestörekisterikeskuksen luonnolliselle henkilölle myöntämään varmenteeseen voi sisältyä myös muita varmenteen käytössä tarvittavia välttämättömiä teknisiä tietoja. Väestörekisterikeskus päättää näistä tiedoista.

Sähköinen asiointitunnus voi sisältyä myös vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa tarkoitettuun muuhun luonnollisen henkilön varmenteeseen varmenteen haltijan yksilöivänä tunnistetietona.

65 §

Varmenteen ja siihen sisältyvien tietojen käsittely

Kansalaisvarmenteet ja muut Väestörekisterikeskuksen myöntämät yleisesti sähköisessä asioinnissa käytettävät luonnollisen henkilön varmenteet sekä niihin sisältyvät tiedot voidaan tallettaa Väestörekisterikeskuksen

pitämään julkiseen hakemistoon, josta jokaisella on oikeus saada tietoja siten kuin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään viranomaisen julkisesta asiakirjasta.

66 §

Kansalaisvarmenteen hakeminen ja myöntäminen

Hakemuksen vastaanottajan on noudatettava henkilötietolaissa säädettyjä henkilötietojen käsittelyä sekä vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa asetettuja varmenteen myöntämistä koskevia vaatimuksia.

67 §

Muun varmenteen hakeminen ja myöntäminen

Väestörekisterikeskuksen tuottama muu luonnollisen henkilön varmenne kuin kansalaisvarmenne voidaan myöntää vain Suomen kansalaiselle sekä kotikuntalain mukaisesti Suomessa vakinaisesti asuvalle ulkomaalaiselle, jonka tiedot on talletettu väestötietojärjestelmään ja jonka henkilöllisyys on voitu luotettavasti todeta. Väestörekisterikeskuksen tuottama muu luonnollisen henkilön varmenne kuin kansalaisvarmenne voidaan erityisestä ja perustellusta syystä myöntää myös henkilölle, jonka henkilöllisyys on voitu luotettavasti todeta, mutta joka ei täytä muita edellä tarkoitettuja varmenteen myöntämisen edellytyksiä. Tällainen varmenne voi hakijan pyynnöstä sisältyä sähköisessä asioinnissa käytettävään viranomaisen, yrityksen tai yhteisön myöntämään asiakirjaan, korttiin tai tekniseen alustaan. Väestörekisterikeskus voi sopia asiakirjan tai teknisen alustan myöntävän viranomaisen, yrityksen tai yhteisön kanssa, että varmennetta koskeva hakemus voidaan jättää tälle henkilökohtaisesti Väestörekisterikeskukselle edelleen toimitettavaksi. Väestörekisterikeskuksen on tällöin varmistettava, että hakemuksen vastaanottaja noudattaa henkilötietolaissa säädettyjä henkilötietojen käsittelyä sekä vah-

vasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa asetettuja varmenteen myöntämistä koskevia vaatimuksia.

---

68 §

Varmenteen hakemista ja myöntämistä koskeva menettely eräissä tapauksissa

Henkilökohtaisen käynnin sijasta kansalaisvarmenteen uusimista koskeva hakemus voidaan tehdä myös sähköisesti ja allekirjoittaa hakijan käytössä olevalla kansalaisvarmenteella ja muun Väestörekisterikeskuksen tuottaman varmenteen uusimista koskeva hakemus hakijan käytössä olevalla vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain 30 §:ssä tarkoitetulla varmenteella, jos tällainen palvelu on käytössä. Muuten hakemuksen käsittelyssä noudatetaan soveltuvin osin sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa asetettuja varmenteen myöntämistä koskevia vaatimuksia.

69 §

Väestörekisterikeskuksen tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Väestörekisterikeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada 67 §:ssä tarkoitelta viranomaiselta, yritykseltä ja yhteisöltä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetussa laissa (159/2007) ja sähköisestä lääkemääräyksestä annetussa laissa (61/2007) tarkoituilta viranomaisilta ja palvelun antajilta tarpeellisia tietoja tässä laissa tarkoitetun Väestörekisterikeskuksen tuottaman varmenteen myöntämistä ja peruuttamista koskevan toiminnallisen ja teknisen menettelyn luotettavuuden seurantaa ja valvontaa varten.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 17 päivänä syyskuuta 2010

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Paula Risikko*

1.

Laki**sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain (159/2007) 16 §:n 5 momentti,
muutetaan 2 §:n 3 momentti, 8 §, 14 §:n 3 momentti, 20 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 22 § ja 25 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 3 momentti laissa 619/2009, 20 §:n 1, 3 ja 4 momentti laissa 1565/2009 ja 25 §:n 2 momentti laissa 733/2007, ja
lisätään 14 §:ään uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi ja 25 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 733/2007, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

*Soveltamisala**Ehdotus*

2 §

Soveltamisala

Jollei tästä tai muusta laista muuta johdu, asiakastietojen käsittelyyn sovelletaan, mitä potilaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (785/1992), jäljempänä *potilaslaki*, sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (812/2000), jäljempänä *asiakaslaki*, henkilötietolaissa (523/1999), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa (617/2009) sekä arkistolaissa (831/1994) tai näiden nojalla säädetään.

Jollei tästä tai muusta laista muuta johdu, asiakastietojen käsittelyyn sovelletaan, mitä potilaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (785/1992), jäljempänä *potilaslaki*, sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (812/2000), jäljempänä *asiakaslaki*, henkilötietolaissa (523/1999), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa (617/2009), *väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista* annetussa laissa (661/2009) sekä arkistolaissa (831/1994) tai näiden nojalla säädetään.

8 §

Tunnistaminen

Asiakastietojen sähköisessä käsittelyssä asiakas, sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palvelujen antaja, muu asiakastietojen käsittelyn osapuoli ja näiden edustajat sekä tietotekniset laitteet tulee tunnistaa luotettavasti. Potilastietoja käsittelevien henkilöiden, palvelujen antajien, tietoteknisten laitteiden sekä valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen tunnistaminen edellyttää lisäksi todentamista. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin tunnistamisen ja todentamisen teknisistä keinoista.

14 §

Valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut

Terveydenhuollon oikeusturvakeskus hoitaa terveydenhuollon palvelujen antajien sekä näiden palvelujen antamiseen osallistuvien henkilöiden ja tietoteknisten laitteiden varmennepalvelua, johon kuuluvat tunnistamisessa ja todentamisessa sekä sähköisessä allekirjoittamisessa tarvittavat varmenteet ja näihin liittyvät palvelut.

---

8 §

Tunnistaminen

Asiakastietojen sähköisessä käsittelyssä asiakas, sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palvelujen antaja, muu asiakastietojen käsittelyn osapuoli ja näiden edustajat sekä tietotekniset laitteet tulee tunnistaa luotettavasti. Potilastietoja käsittelevien henkilöiden, palvelujen antajien, tietoteknisten laitteiden sekä valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen tunnistaminen edellyttää lisäksi todentamista. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin tunnistamisen ja todentamisen teknisistä keinoista. *Ennen asetuksen antamista sosiaali- ja terveysministeriön tulee kuulla Väestörekisterikeskusta siltä osin kuin asiassa on kysymys 14 §:ssä tarkoitusta Väestörekisterikeskukselle kuuluvasta tehtävästä.*

14 §

Valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut

Väestörekisterikeskus toimii terveydenhuollon ammattihenkilöiden ja terveydenhuollon muun henkilöstön, terveydenhuollon palvelujen antajien sekä näiden palvelujen antamiseen osallistuvien organisaatioiden, niiden henkilöstön ja tietoteknisten laitteiden vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain (617/2009) tarkoittamana varmentajana. Väestörekisterikeskuksella on oikeus saada näiden tehtäviensä hoitamiseksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta sen ylläpitämästä terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä varmenteen myöntämiseen ja peruuttamiseen, varmenteeseen, varmenteen tekniseen alustaan ja varmenteen toimittamiseen tarvittavat tiedot. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla on vastaavasti oikeus saada lakisäätteisten tehtäviensä hoitamiseksi Väestörekisterikeskukselta tiedot sen edellä mainituin perustein myöntämistä varmenteista. Tiedot voidaan luovuttaa teknisen käyttöyhteyden välityksellä.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ylläpitää rooli- ja attribuuttitietopalvelua ja koodistoja, joiden avulla terveydenhuollon palvelujen antajille, apteekkeille, Kansaneläkelaitokselle ja Väestökisterikeskukselle annetaan valtakunnallisten tietojärjestelmäpalveluiden käyttöä ja varmentamista varten terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatinharjoittamisoikeuksia ja ammattinimikkeen käyttöoikeuksia sekä niiden voimassaoloa koskevat tiedot. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tehtävänä on lisäksi antaa Väestökisterikeskuksen varmennepalveluille terveydenhuollon toimintaan sekä elinkeinon- ja ammatinharjoittamiseen liittyvää asiantuntemusta.

---

20 §

Ohjaus, valvonta ja seuranta

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastiedon sähköisen käsittelyn, siihen liittyvän tietohallinnon ja 14 §:ssä tarkoitettujen valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen hoidon ja toteuttamisen yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle.

Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palvelujen antajan, Kansaneläkelaitoksen ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on omalta osaltaan seurattava ja valvottava, että sen antamaan palveluun liittyvä tietosuoja toteutuu. Jos joku on lainvastaisesti käsitellyt asiakastietoja, tulee asianomaisen palvelujen antajan sekä Kansaneläkelaitoksen oma-aloitteisesti ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin. Seurannan ja valvonnan toteuttamiseksi palvelujen antajalla on oikeus saada Kansaneläkelaitokselta omien potilasrekisteriensä lokitiedot.

Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksikön vastaavan johtajan tulee antaa kirjalliset ohjeet asiakastietojen käsittelystä ja

20 §

Ohjaus, valvonta ja seuranta

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastiedon sähköisen käsittelyn, siihen liittyvän tietohallinnon ja 14 §:ssä tarkoitettujen valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen hoidon ja toteuttamisen yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle. Väestökisterikeskuksen hoitaman varmennepalvelun yleinen ohjaus ja valvonta kuuluvat kuitenkin sosiaali- ja terveysministeriölle ja valtiovarainministeriölle yhteisesti.

Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palvelujen antajan, Kansaneläkelaitoksen, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja Väestökisterikeskuksen on omalta osaltaan seurattava ja valvottava, että sen antamaan palveluun liittyvä tietosuoja ja tietoturva toteutuvat. Jos joku on lainvastaisesti käsitellyt asiakastietoja, tulee asianomaisen palvelujen antajan sekä Kansaneläkelaitoksen oma-aloitteisesti ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin. Seurannan ja valvonnan toteuttamiseksi palvelujen antajalla on oikeus saada Kansaneläkelaitokselta omien potilasrekisteriensä lokitiedot.

Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksikön vastaavan johtajan tulee antaa kirjalliset ohjeet asiakastietojen käsittelystä

noudatettavista menettelytavoista sekä huolehtia henkilökunnan riittävästä asiantunteuksesta ja osaamisesta asiakastietojen käsittelyssä. Lisäksi jokaisella palvelujen antajalla, Kansaneläkelaitoksella ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla on oltava seuranta- ja valvontatehtävää varten tietosuojavastaava.

ja noudatettavista menettelytavoista sekä huolehtia henkilökunnan riittävästä asiantunteuksesta ja osaamisesta asiakastietojen käsittelyssä. Lisäksi jokaisella palvelujen antajalla ja Kansaneläkelaitoksella on oltava seuranta- ja valvontatehtävää varten tietosuojavastaava.

22 §

22 §

*Maksut**Maksut*

Kansaneläkelaitoksen ja Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen hoitamien 14 §:ssä tarkoitettujen valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttö on terveydenhuollon palvelujen antajille maksullista. Käyttömaksut säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella sellaisiksi, että ne vastaavat palvelujen hoidosta aiheutuvien kustannusten määrää.

Kansaneläkelaitoksen ja Väestörekisterikeskuksen hoitamien 14 §:ssä tarkoitettujen valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttö on terveydenhuollon palvelujen antajille maksullista. *Kansaneläkelaitoksen perimät maksut säädetään valtion maksuperustelain (150/1992) 10 §:n estämättä* sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella sellaisiksi, että ne vastaavat palvelujen hoidosta aiheutuvien kustannusten määrää. *Väestörekisterikeskuksen suoritteista perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaisissa ja sen nojalla.*

Kansaneläkelaitoksen ja Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen tulee toimittaa vuosittain sosiaali- ja terveysministeriölle sekä sosiaali- ja terveydenhuollon sähköisen tietohallinnon neuvottelukunnalle selvitys kustannuksiin vaikuttavista tekijöistä sekä arvio seuraavan vuoden käyttömaksujen perustana olevista kokonaiskustannuksista.

Kansaneläkelaitoksen ja Väestörekisterikeskuksen tulee toimittaa vuosittain sosiaali- ja terveysministeriölle sekä sosiaali- ja terveydenhuollon sähköisen tietohallinnon neuvottelukunnalle selvitys kustannuksiin vaikuttavista tekijöistä sekä arvio seuraavan vuoden käyttömaksujen perustana olevista kokonaiskustannuksista.

25 §

25 §

*Siirtymäsäännökset**Siirtymäsäännökset*

Lain 22 §:ssä tarkoitettuja maksua aletaan periä kolmen vuoden ja yhdeksän kuukauden kuluttua tämän lain voimaantulosta.

Lain 22 §:ssä tarkoitettuja maksua aletaan periä kolmen vuoden ja yhdeksän kuukauden kuluttua tämän lain voimaantulosta. *Väestörekisterikeskus voi kuitenkin periä 14 §:n mukaisesti tuottamista suoritteista palvelujen tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia vastaavia maksuja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta siihen saakka kunnes terveydenhuollon palvelujen antajat ryhtyvät suorittamaan Väestörekisterikeskuk-*

selle 22 §:n mukaisia maksuja.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston varmennejärjestelmä toimii Väestörekisterikeskuksen tämän lain 14 §:n ja sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain 7 §:n nojalla terveydenhuolto- ja sähköistä lääkemääräystä varten tuottamien varmennepalvelujen varajärjestelmänä enintään 30 päivään kesäkuuta 2012. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto vastaa tästä varajärjestelmästä varmentajana siten kuin vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa säädetään.

-----
*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain (61/2007) 7 §:n 2 momentti, 24 §:n 1 momentti, 25 § ja 28 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

7 §

Lääkemääräyksen allekirjoittaminen

Lääkemääräyksen allekirjoittaminen

Terveydenhuollon oikeusturvakeskus vastaa varmennepalvelusta. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset siitä, miten lääkemääräyksen laatijan oikeus lääkkeen määräämiseen varmennetaan ja varmennepalvelu toteutetaan.

Väestörekisterikeskus vastaa varmennepalvelusta siten kuin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain (159/2007) 14 §:ssä säädetään. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset siitä, miten lääkemääräyksen laatijan oikeus lääkkeen määräämiseen varmennetaan ja varmennepalvelu toteutetaan. *Ennen asetuksen antamista sosiaali- ja terveysministeriön tulee kuulla Väestörekisterikeskusta siltä osin kuin asiassa on kysymys edellä tarkoitettusta Väestörekisterikeskukselle kuuluvasta tehtävästä.*

24 §

24 §

Ohjaus, seuranta ja valvonta

Ohjaus, seuranta ja valvonta

Sähköisen lääkemääräyksen ja tässä laissa tarkoitettujen valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen järjestämisen ja toteuttamisen yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle.

Sähköisen lääkemääräyksen ja tässä laissa tarkoitettujen valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen järjestämisen ja toteuttamisen yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle. *Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain 14 §:ssä tarkoitettun Väestörekisterikeskuksen hoitaman varmennepalvelun yleinen ohjaus ja valvonta kuuluvat kuitenkin sosiaali- ja terveysministeriölle ja valtiovarainministeriölle yhteisesti.*

25 §

Maksut

Sähköisen lääkemääräyksen laatiminen ja toimittaminen, tässä laissa tarkoitettu varmentaminen sekä reseptikeskuksen, reseptiarkiston ja lääketietokannan tietojen käyttö ovat maksullisia. Maksut määrätään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella sellaisiksi, että ne vastaavat palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten määrää.

25 §

Maksut

Sähköisen lääkemääräyksen laatiminen ja toimittaminen, tässä laissa tarkoitettu varmentaminen sekä reseptikeskuksen, reseptiarkiston ja lääketietokannan tietojen käyttöä peritään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten määrää vastaava maksu. Maksun suuruudesta määrätään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain 14 §:ssä tarkoitettua Väestörekisterikeskuksen suoritteista perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaisissa (150/1992) ja sen nojalla.

28 §

Siirtymäsäännös

Lain 25 §:n mukaisia maksuja aletaan periä neljän vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta.

---

28 §

Siirtymäsäännös

Lain 25 §:n mukaisia maksuja aletaan periä neljän vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta. Väestörekisterikeskus voi kuitenkin periä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain 14 §:n mukaisesti tuottamistaan suoritteista palvelujen tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia vastaavia maksuja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta siihen saakka kunnes terveydenhuollon palvelujen antajat ryhtyvät suorittamaan väestörekisterikeskukselle 22 §:n mukaisia maksuja.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki**väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) 2 §:n 2 momentin 2 kohta, 6 §:n 2 momentti, 43 §:n 2 momentin 2 kohta, 61 §:n 3 momentti, 62 ja 65 §, 66 §:n 3 momentti, 67 §:n 1 momentti, 68 §:n 1 momentti ja 69 §:n 1 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Lain soveltamisala

Lain soveltamisala

Jollei tässä laissa toisin säädetä, sovelletaan:

Jollei tässä laissa toisin säädetä, sovelletaan:

2) varmennetussa sähköisessä asiointissa ja tässä laissa tarkoitetun varmennerekisterin tietojen käsittelyssä sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annettua lakia (13/2003) ja sähköisistä allekirjoituksista annettua lakia.

2) varmennetussa sähköisessä asiointissa ja tässä laissa tarkoitetun varmennerekisterin tietojen käsittelyssä sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annettua lakia (13/2003) ja *vahvasta sähköisestä tunnistamisesta* ja sähköisistä allekirjoituksista annettua lakia (617/2009).

6 §

6 §

Väestörekisterikeskuksen varmennettu sähköinen asiointi ja sen tarkoitus

Väestörekisterikeskuksen varmennettu sähköinen asiointi ja sen tarkoitus

Väestörekisterikeskus pitää myöntämistään henkilövarmenteista sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa tarkoitettua varmennerekisteriä. Väestörekisterikeskus on tämän varmennerekisterin rekisterinpitäjä.

Väestörekisterikeskus pitää myöntämistään henkilövarmenteista *vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja* sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa tarkoitettua varmennerekisteriä. Väestörekisterikeskus on tämän varmennerekisterin rekisterinpitäjä.

43 §

Tunnuksen luovuttaminen

Väestötietojärjestelmään talletettu sähköinen asiointitunnus voidaan luovuttaa vain, jos:

2) muu Suomeen sijoittunut varmentaja käyttää tunnusta sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa tarkoitettussa tai vastaavassa tunnistamistarkoitukseen käytettävässä varmenteessa varmenteen haltijan yksilöivänä tunnistetietona.

43 §

Tunnuksen luovuttaminen

Väestötietojärjestelmään talletettu sähköinen asiointitunnus voidaan luovuttaa vain, jos:

2) muu Suomeen sijoittunut varmentaja käyttää tunnusta *vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja* sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa tarkoitettussa tai vastaavassa tunnistamistarkoitukseen käytettävässä varmenteessa varmenteen haltijan yksilöivänä tunnistetietona.

61 §

Varmennetun sähköisen asioinnin palvelut

Kansalaisvarmenteella tarkoitetaan Väestörekisterikeskuksen luonnolliselle henkilölle myöntämää varmennetta, joka sisältyy henkilökorttilaissa (829/1999) tarkoitettuun henkilökorttiin tai muuhun siihen verrattavaan viranomaisen asiakirjaan tai tekniseen alustaan, ja jota käytetään henkilön todentamista, sähköisen allekirjoituksen tekemistä sekä asiakirjojen ja viestien salausta varten. Kansalaisvarmenteella tarkoitetaan myös muuhun viranomaisen asiakirjaan tai tekniseen alustaan sisältyvää Väestörekisterikeskuksen myöntämää varmennetta, jota käytetään edellä mainittuun tarkoitukseen ja joka täyttää sähköisistä allekirjoituksista annetun lain 7 §:ssä asetetut vaatimukset.

61 §

Varmennetun sähköisen asioinnin palvelut

Kansalaisvarmenteella tarkoitetaan Väestörekisterikeskuksen luonnolliselle henkilölle myöntämää varmennetta, joka sisältyy henkilökorttilaissa (829/1999) tarkoitettuun henkilökorttiin tai muuhun siihen verrattavaan viranomaisen asiakirjaan tai tekniseen alustaan, ja jota käytetään henkilön todentamista, sähköisen allekirjoituksen tekemistä sekä asiakirjojen ja viestien salausta varten. Kansalaisvarmenteella tarkoitetaan myös muuhun viranomaisen asiakirjaan tai tekniseen alustaan sisältyvää Väestörekisterikeskuksen myöntämää varmennetta, jota käytetään edellä mainittuun tarkoitukseen ja joka täyttää *vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja* sähköisistä allekirjoituksista annetun lain 30 §:ssä asetetut vaatimukset.

62 §

Varmennetussa sähköisessä asiointissa käytettävien varmenteiden tiedot

Kansalaisvarmenteeseen ja muuhun Väestörekisterikeskuksen luonnolliselle henkilölle

62 §

Varmennetussa sähköisessä asiointissa käytettävien varmenteiden tiedot

Kansalaisvarmenteeseen ja muuhun Väestörekisterikeskuksen luonnolliselle henkilölle

myöntämään varmenteeseen sisältyvistä tiedoista säädetään sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa. Kansalaisvarmenteessa ja muussa Väestörekisterikeskuksen luonnolliselle henkilölle myöntämässä varmenteessa on varmenteen haltijan yksilöivänä tunnistetietona sähköinen asiointitunnus. Kansalaisvarmenteeseen ja muuhun Väestörekisterikeskuksen luonnolliselle henkilölle myöntämään varmenteeseen voi sisältyä myös muita varmenteen käytössä tarvittavia välttämättömiä teknisiä tietoja. Väestörekisterikeskus päättää näistä tiedoista.

Sähköinen asiointitunnus voi sisältyä myös sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa tarkoitettuun muuhun luonnollisen henkilön varmenteeseen varmenteen haltijan yksilöivänä tunnistetietona.

65 §

Varmenteen ja siihen sisältyvien tietojen käsittely

Kansalaisvarmenteet ja muut Väestörekisterikeskuksen myöntämät yleisesti sähköisessä asiointissa käytettävät luonnollisen henkilön varmenteet sekä niihin sisältyvät tiedot talletetaan Väestörekisterikeskuksen pitämään julkiseen hakemistoon, josta jokaisella on oikeus saada tietoja siten kuin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään viranomaisen julkisesta asiakirjasta.

66 §

Kansalaisvarmenteen hakeminen ja myöntäminen

Hakemuksen vastaanottajan on noudatettava henkilötietolaissa säädettyjä henkilötietojen käsittelyä sekä sähköisistä allekirjoituk-

myöntämään varmenteeseen sisältyvistä tiedoista säädetään *vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja* sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa. Kansalaisvarmenteessa on varmenteen haltijan yksilöivänä tunnistetietona sähköinen asiointitunnus. *Muussa* Väestörekisterikeskuksen luonnolliselle henkilölle *myöntämässä varmenteessa on varmenteen haltijan yksilöivänä tunnistetietona sähköinen asiointitunnus tai muu sellainen henkilön yksilöivä tunniste, joka ei sisällä henkilön liittyviä tietoja.* *Kansalaisvarmenteeseen ja muuhun Väestörekisterikeskuksen luonnolliselle henkilölle myöntämään varmenteeseen voi sisältyä myös muita varmenteen käytössä tarvittavia välttämättömiä teknisiä tietoja.* Väestörekisterikeskus päättää näistä tiedoista.

Sähköinen asiointitunnus voi sisältyä myös *vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja* sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa tarkoitettuun muuhun luonnollisen henkilön varmenteeseen varmenteen haltijan yksilöivänä tunnistetietona.

65 §

Varmenteen ja siihen sisältyvien tietojen käsittely

Kansalaisvarmenteet ja muut Väestörekisterikeskuksen myöntämät yleisesti sähköisessä asiointissa käytettävät luonnollisen henkilön varmenteet sekä niihin sisältyvät tiedot *voidaan tallettaa* Väestörekisterikeskuksen pitämään julkiseen hakemistoon, josta jokaisella on oikeus saada tietoja siten kuin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään viranomaisen julkisesta asiakirjasta.

66 §

Kansalaisvarmenteen hakeminen ja myöntäminen

Hakemuksen vastaanottajan on noudatettava henkilötietolaissa säädettyjä henkilötietojen käsittelyä sekä *vahvasta sähköisestä tun-*

sista annetussa laissa asetettuja varmenteen myöntämistä koskevia vaatimuksia.

nistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa asetettuja varmenteen myöntämistä koskevia vaatimuksia.

67 §

Muun varmenteen hakeminen ja myöntäminen

Väestörekisterikeskuksen tuottama muu luonnollisen henkilön varmenne kuin kansalaisvarmenne voidaan myöntää vain Suomen kansalaiselle sekä kotikuntalain mukaisesti Suomessa vakinaisesti asuvalle ulkomaalaiselle, jonka tiedot on talletettu väestötietojärjestelmään ja jonka henkilöllisyys on voitu luotettavasti todeta. Väestörekisterikeskuksen tuottama muu luonnollisen henkilön varmenne kuin kansalaisvarmenne voidaan erityisesti ja perustellusta syystä myöntää myös henkilölle, jonka henkilöllisyys on voitu luotettavasti todeta, mutta joka ei täytä muita edellä tarkoitettuja varmenteen myöntämisen edellytyksiä. Tällainen varmenne voi hakijan pyynnöstä sisältyä sähköisessä asioinnissa käytettävään viranomaisen, yrityksen tai yhteisön myöntämään asiakirjaan, korttiin tai tekniseen alustaan. Väestörekisterikeskus voi sopia asiakirjan tai teknisen alustan myöntävän viranomaisen, yrityksen tai yhteisön kanssa, että varmennetta koskeva hakemus voidaan jättää tälle henkilökohtaisesti Väestörekisterikeskukselle edelleen toimitettavaksi. Väestörekisterikeskuksen on tällöin varmistettava, että hakemuksen vastaanottaja noudattaa henkilötietolaissa säädettyjä henkilötietojen käsittelyä sekä sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa asetettuja varmenteen myöntämistä koskevia vaatimuksia.

67 §

Muun varmenteen hakeminen ja myöntäminen

Väestörekisterikeskuksen tuottama muu luonnollisen henkilön varmenne kuin kansalaisvarmenne voidaan myöntää vain Suomen kansalaiselle sekä kotikuntalain mukaisesti Suomessa vakinaisesti asuvalle ulkomaalaiselle, jonka tiedot on talletettu väestötietojärjestelmään ja jonka henkilöllisyys on voitu luotettavasti todeta. Väestörekisterikeskuksen tuottama muu luonnollisen henkilön varmenne kuin kansalaisvarmenne voidaan erityisesti ja perustellusta syystä myöntää myös henkilölle, jonka henkilöllisyys on voitu luotettavasti todeta, mutta joka ei täytä muita edellä tarkoitettuja varmenteen myöntämisen edellytyksiä. Tällainen varmenne voi hakijan pyynnöstä sisältyä sähköisessä asioinnissa käytettävään viranomaisen, yrityksen tai yhteisön myöntämään asiakirjaan, korttiin tai tekniseen alustaan. Väestörekisterikeskus voi sopia asiakirjan tai teknisen alustan myöntävän viranomaisen, yrityksen tai yhteisön kanssa, että varmennetta koskeva hakemus voidaan jättää tälle henkilökohtaisesti Väestörekisterikeskukselle edelleen toimitettavaksi. Väestörekisterikeskuksen on tällöin varmistettava, että hakemuksen vastaanottaja noudattaa henkilötietolaissa säädettyjä henkilötietojen käsittelyä sekä *vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista* annetussa laissa asetettuja varmenteen myöntämistä koskevia vaatimuksia.

68 §

Varmenteen hakemista ja myöntämistä koskeva menettely eräissä tapauksissa

Henkilökohtaisen käynnin sijasta kansalaisvarmenteen uusimista koskeva hakemus voidaan tehdä myös sähköisesti ja allekirjoittaa

68 §

Varmenteen hakemista ja myöntämistä koskeva menettely eräissä tapauksissa

Henkilökohtaisen käynnin sijasta kansalaisvarmenteen uusimista koskeva hakemus voidaan tehdä myös sähköisesti ja allekirjoit-

hakijan käytössä olevalla kansalaisvarmenteella ja muun Väestörekisterikeskuksen tuottaman varmenteen uusimista koskeva hakemus hakijan käytössä olevalla sähköisistä allekirjoituksista annetun lain 7 §:ssä tarkoitulla varmenteella, jos tällainen palvelu on käytössä. Muuten hakemuksen käsittelyssä noudatetaan soveltuvin osin sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa asetettuja varmenteen myöntämistä koskevia vaatimuksia.

taa hakijan käytössä olevalla kansalaisvarmenteella ja muun Väestörekisterikeskuksen tuottaman varmenteen uusimista koskeva hakemus hakijan käytössä olevalla *vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja* sähköisistä allekirjoituksista annetun lain 30 §:ssä tarkoitulla varmenteella, jos tällainen palvelu on käytössä. Muuten hakemuksen käsittelyssä noudatetaan soveltuvin osin sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa asetettuja varmenteen myöntämistä koskevia vaatimuksia.

69 §

Väestörekisterikeskuksen tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Väestörekisterikeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada 67 §:ssä tarkoitettulta viranomaiselta, yritykseltä ja yhteisöltä tarpeellisia tietoja tässä laissa tarkoitettun Väestörekisterikeskuksen tuottaman varmenteen myöntämistä koskevan toiminnallisen ja teknisen menettelyn luotettavuuden seurantaa ja valvontaa varten.

69 §

Väestörekisterikeskuksen tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Väestörekisterikeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada 67 §:ssä tarkoitettulta viranomaiselta, yritykseltä ja yhteisöltä *sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetussa laissa (159/2007) ja sähköisestä lääkemääräyksestä annetussa laissa (61/2007) tarkoitettuilta viranomaisilta ja palvelunantajilta* tarpeellisia tietoja tässä laissa tarkoitettun Väestörekisterikeskuksen tuottaman varmenteen myöntämistä ja peruuttamista koskevan toiminnallisen ja teknisen menettelyn luotettavuuden seurantaa ja valvontaa varten.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

*Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpi-
teisiin.*